

Spis treści

Rozdział I

Wprowadzenie do konsolidacji sprawozdań finansowych	11
Przyczyny sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych	11
Istota i zakres skonsolidowanego sprawozdania finansowego	14
Podmioty nieobjęte konsolidacją	31
Wyłączenia z procesu konsolidacji	36
Zwolnienia z procesu konsolidacji	37
Konsolidacja sprawozdań a polityka rachunkowości w ramach grupy	39

Rozdział II

Wprowadzenie do konsolidacji metodą pełną (MSSF 10)	41
MSSF 10 jako źródło regulacji – podstawowe definicje	41
Aktywa netto i wartość firmy	43
Kapitały własne jednostki zależnej sprzed i po przejęciu	47
Udziały niedające kontroli (UNK)	49
Przejęcia jednostek gospodarczych w trakcie okresu sprawozdawczego	53
Wartość firmy i udziały niedające kontroli – wartość całkowita i proporcjonalna do udziałów	56
Konsolidacja metodą pełną – podsumowanie zasad	60
Zadania	62

Rozdział III

Połączenia jednostek gospodarczych (MSSF 3)	69
Czym jest połączenie jednostek gospodarczych?	69
Aktywa netto na dzień przejęcia	72
MSSF 13 – Wycena w wartości godziwej	74
Wartość godziwa identyfikowalnych aktywów netto	75
Ustalanie wartości godziwej kosztu inwestycji	84
Wpływ przeszacowań wynikających z MSSF 3 na kolejne okresy sprawozdawcze	94
Zadania	99

Rozdział IV

Metoda pełna – eliminacja transakcji w ramach grupy – ich wpływ na poszczególne elementy sprawozdania finansowego (MSSF 10)	115
Istota transakcji w ramach grupy	115
Eliminacja wzajemnych rozrachunków	116
Eliminacja transakcji sprzedaży zapasów	119
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	124
Eliminacja transakcji sprzedaży środków trwałych	128
Eliminacja transakcji sprzedaży usług w ramach grupy	132
Dodatnia wartość firmy (goodwill) – utrata wartości	133
Eliminacja odsetek od pożyczek oraz dywidend wypłaconych w ramach grupy	138
Zadania	144

Rozdział V

Ujmowanie udziałów metodą praw własności (MSR 28)	155
MSR 28. Podstawowe definicje	155
Ujmowanie udziałów metodą praw własności – sprawozdanie z sytuacji finansowej	156
Ujmowanie udziałów metodą praw własności – zysk na okazyjnym nabyciu	159
Ujmowanie udziałów metodą praw własności – sprawozdanie z całkowitych dochodów	162
Eliminacja transakcji sprzedaży aktywów oraz świadczenia usług „w górę” – od jednostki stowarzyszonej do znaczącego inwestora	165
Eliminacja transakcji sprzedaży aktywów oraz świadczenia usług „w dół” – od znaczącego inwestora do jednostki stowarzyszonej	175
Metoda praw własności a MSSF 3	183
Wypłata dywidend w metodzie praw własności	185
Utrata wartości inwestycji w jednostkę stowarzyszoną	188
Zadania	192

Rozdział VI

Wspólne ustalenia umowne (MSSF 11)	205
MSSF 11 jako źródło regulacji	205
MSR 31 – podstawowe definicje	206
Rodzaje wspólnych ustaleń umownych	210
Ujęcie księgowe	212
Ujęcie proporcjonalnego udziału w aktywach, zobowiązaniach, przychodach i kosztach – porównanie z metodą praw własności	218

Technika proporcjonalnego ujmowania udziału w aktywach, zobowiązaniach, przychodach i kosztach (metoda ujęcia proporcjonalnego) dla wspólnych działań	219
Metoda ujęcia proporcjonalnego (wspólne działania) a konsolidacja metodą pełną – porównanie	222
Eliminacja transakcji pomiędzy wspólnikiem a wspólnym działaniem	225
Zadania	238

Rozdział VII

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych (MSR 7)	247
Zasada kasowa a zasada memoriału	247
MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych” – kluczowe definicje	249
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych – trzy rodzaje działalności	252
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	263
Przepływy pieniężne – alternatywne podejście	271
Zadania	276

Rozdział VIII

Zasady przeliczania sprawozdań finansowych w walucie obcej (MSR 21)	289
Stosowanie waluty prezentacji innej niż waluta funkcjonalna – zasady przeliczania	293
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	305
Przeliczanie not objaśniających do sprawozdania finansowego	309
Transakcje w ramach grupy	312
Zadania	314

Rozdział IX

Utrata wartości aktywów (MSR 36)	325
Istota utraty wartości aktywów – MSR 36	325
Krok 1 – przesłanki świadczące o trwałej utracie wartości	326
Krok 2 – ustalanie wartości odzyskiwalnej aktywów	328
Krok 3 – ujmowanie utraty wartości aktywów	335
Krok 4 – odwracanie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów	336
Istota ośrodka wypracowującego gotówkę	342
Metodologia testów na utratę wartości dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne	346

Rozliczanie trwałej utraty wartości aktywów w ramach ośrodka generującego gotówkę	352
Odwracanie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości w ramach ośrodków wypracowujących gotówkę	356
Traktowanie części wartości firmy należącej do udziałowców mniejszościowych	358
Ujęcia utraty wartości firmy i wspólnych aktywów nieprzypisanych do określonego ośrodka	361
Zadania	364

Rozdział X

Aktywa trwale przeznaczone na sprzedaż oraz działalność zaniechana (MSSF 5)	373
Aktywa trwale oraz grupy do zbycia klasyfikowane jako przeznaczone na sprzedaż	374
Wycena	377
Prezentacja MSSF 5	380
Dodatkowe informacje do ujawnienia	384
Działalność zaniechana	385
Prezentacja	387
Korzyści z prezentacji działalności zaniechanej dla użytkowników sprawozdania finansowego	388
Zadania	393

Rozdział XI

Konsolidacja w grupach kapitałowych obejmujących wiele podmiotów	401
Własność a kontrola	401
Grupy rozrastające się w górę	406
Grupy rozrastające się w dół	411
Grupy w kształcie litery D	416
Inne złożone struktury grup kapitałowych	421
Zadania	428

Rozdział XII

Cząstkowe nabycia udziałów oraz związane z nimi zmiany metod konsolidacji	439
Połączenia kilkuetapowe	439
Kilkuetapowe transakcje skutkujące relacją kontroli	439
Inne warianty cząstkowych nabyć udziałów	452
Zadania	467

Rozdział XIII**Zbycie udziałów w konsolidowanych jednostkach oraz zmiany metod**

konsolidacji	477
Zmniejszenie zaangażowania kapitałowego	477
Kilkuetapowe transakcje zbycia udziałów w sprawozdaniu jednostkowym i skonsolidowanym	477
Zamiana kontroli na wspólną kontrolę (wspólne działania)	489
Domniemane zbycia udziałów	501
Realizacja niezrealizowanych marż w ramach grupy w wyniku zbycia	503
Zadania	508

Rozdział XIV**Zagadnienia podatku odroczonego dotyczące skonsolidowanych**

sprawozdań finansowych (MSR 12)	521
Istota podatku odroczonego	521
Podstawowe definicje	525
Ustalanie wartości podatkowej aktywów i zobowiązań	528
Podatek odroczonego a skonsolidowane sprawozdania finansowe	535
Podatek odroczonego a ustalenie aktywów netto na dzień przejęcia	535
Straty podatkowe jednostki zależnej	537
Podatek odroczonego a wartość firmy	538
Zysk na okazyjnym nabyciu	538
Podatek odroczonego a niezrealizowane zyski i straty na transakcjach wewnątrzgrupowych	538
Podatek odroczonego a zyski zatrzymane jednostek zależnych w ramach grupy kapitałowej	541
Podatek odroczonego a przeliczanie sprawozdań finansowych na walutę prezentacji	542
Podatek odroczonego a utrata wartości aktywów	543
Prezentacja podatku odroczonego w jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych	545
Zadania	546

Rozdział XV**Standardy dotyczące ujawnień: transakcje z podmiotami****powiązanymi (MSR 24), segmenty działalności (MSSF 8), ujawnienia****udziałów w innych jednostkach (MSSF 12)** 551

Transakcje z podmiotami powiązanymi (MSR 24)	551
--	-----

Zakres ujawnień o transakcjach z podmiotami powiązanymi	554
---	-----

Segmenty działalności (MSSF 8)	561
Prezentacja informacji dotyczących segmentów oraz zakres ujawnień	572
Ujawnienia udziałów w innych jednostkach (MSSF 12)	575
Istotne subiektywne oceny i założenia	576
Inwestycje w jednostki zależne	577
Udziały we wspólnych ustaleniach umownych oraz jednostkach stowarzyszonych	579
Udziały w jednostkach strukturyzowanych niepodlegających konsolidacji	580

Rozdział XVI

Porównanie zasad konsolidacji według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej z ustawą

o rachunkowości	583
Kto sporządza sprawozdanie skonsolidowane według ustawy o rachunkowości a kto według MSSF w Polsce	583
Wyłączenia z konsolidacji	586
Podstawowe definicje w świetle ustawy o rachunkowości	587
Ustalanie wartości firmy	591
Odpisy amortyzacyjne a testy na utratę wartości firmy	594
Korekta ceny nabycia	596
Rozliczanie zysku na okazijnym nabyciu / ujemnej wartości firmy	600
Wycena udziałów niedających kontroli w bilansie	605
Wycena udziałów niedających kontroli w rachunku wyników	607
Metoda łączenia udziałów	608
Kilkusetapowe połączenie jednostek gospodarczych	612
Zmiany udziału w jednostce zależnej bez utraty kontroli	613
Zadania	618